

Првичен преглед на наоди на gov.mk домени

Овој документ ги содржи првичните наоди од истражувањето спроведено од Фондацијата Метаморфозис, во рамките на проектот „Зголемување на употребата на веб-локациите gov.mk како алатки за транспарентност, отчетност и е-учество“, чија цел е утврдување на квалитетот на е-услугите и алатките за комуникација со граѓаните кои ги нудат gov.mk веб-локациите и истакнување на позитивни примери со цел поттикнување зголемено користење на овие е-услуги. Во оваа анализа се опфатени 251 gov.mk домени кои се прегледани во текот на март 2014 година, и истата ги содржи изворните податоци добиени при прегледот на овие веб-локации.

Целта на објавување на овој документ е поттикнување јавна расправа, а сите заинтересирани може да земат учество преку сајтот на Метаморфозис (www.metamorphosis.mk), каде се објавени и термините за јавните консултации, кои траат до 5 јуни, 2014 година, и др. настани поврзани со проектот или преку мејл на info@metamorphosis.org.mk.

Дополнително би сакале да напоменеме дека документот ги содржи првични податоци, додека финалните наоди, заклучоци и препораки ќе бидат дополнително објавени по завршување на процесот на консултации.

* Истражувањето е дел од меѓународната соработка потпомогната од Словачко-Балканскиот фонд за јавни политики, спроведуван од Балканската мрежа за развој на граѓанско општество и Фондацијата Понтис од Словачка.

Пренасочувачки домени

Од вкупно 251 .gov.mk домени кои се регистрирани (и работат), 20тина се пренасочувачки (~10%), со мали корекции во синтаксата, сепак добар дел од нив пренасочуваат кон 1 матичен сајт. Овие клонови најчесто се на англиски или албански (пр. Tetovo – > Tetova ... itn)

Наредните анализи се однесуваат на прочистена база од 207 сајтови кои (во моментот на анализата) се достапни за јавноста.

Јазик на веб-локацијата

Најчесто застапен јазик на .gov.mk домените е македонскиот (190), втор најзастапен е англискиот (70) и албанскиот (48). Останатите јазици – турски, германски, француски, италијански, шпански итн. се застапени само во неколку сајтови. Од 207 сајтови, само 35 имаат синхронизирана јазична поддршка.

Интересно е да се забележи дека распределбата на јазичната поддршка ја следи демографската распределба на населението по општини, во однос на нивната етничка припадност.

Исто така, не се земени предвид сајтови кои како „јазична поддршка“ имаат Гугл транслејт, или само главните менија на сајтот се преведени, додека вестите остануваат на еден од јазиците.

Јазична поддршка	Македонски	Албански	Англиски	Останати (турски, германски, француски..)
	190	48	70	1
Проценти %	92,00%	23,00%	34,00%	0,50%

Ажурирање вест

Во овие полиња се доби најголема разлика помеѓу сајтовите. Некои од нив, сепак, мал број, не се ажурирани уште од нивното креирање, да речеме во 2007 година.

Други пак, (49; 23%), се направени така што нивната содржина е безвременска – не може да се погледне кога е поставена, ниту пак има понова од таа, единствена содржина.

Статични содржини

Околу 48% од сајтовите (~100) имаат опција за пребарување која функционира, додека само 8 од сајтовите (4%) содржат секција политика за приватност. Кај 6 од нив, политиката за приватност е достапна на насловната страница.

На 21 сајт (10%) може да се пронајде годишна програма за работа на агенцијата или институцијата за тековната година, додека на 35 од нив (17%) може да се најде програма за работа во која е опфатена и тековната година.

118 (57%) од сајтовите содржат информации од правна природа, односно, легислативи, закони, правилници и/или прописи, додека само 36 (17%) имаат службен весник или билтен на институцијата, кој е редовно ажуриран и функционален.

Информации од јавен карактер

	Дали има секција/ страница за слободен пристап до информации од јавен карактер	Дали страницата за слободен пристап е лесно достапна или треба да се бара со срч или гугл? (слободен пристап)	Дали податоците за ИЈК се комплетни (лице за контакт, список на документи од јавен карактер)
Број на сајтови	68	68	49
Проценти %	33,00%	33,00%	23.6%

Нешто помалку од 2% (4 сајтови, од прочистените 207) содржат секција/страница за отворени податоци, односно отворено владино партнерство.

Финансии

	Буџет	Завршни сметки	Други фискални информации
Број на сајтови	20	5	4
Проценти %	9.6%	2.4%	1.9%

Една од најслабите точки на ажурирање кај .gov.mk домените претставува нивното финансиско работење. Нешто под 10% од функционалните сајтови располагаат со јавно достапни информации за нивниот буџет и финансии. Помал е бројот на сајтови кои содржат завршни сметки и други фискални информации.

Список на вработени

93 од сајтовите ги имаат ажурирано секциите за вработени (45%). Интересно е да се забележи дека поголем е бројот на сајтови (122; 59%) кои ја имаат ажурирано секцијата за нивните функционери или членови на управни одбори, односно, раководните тела во институцијата/агенцијата, и најчесто кај нив отсуствуваат листите на „пониските“ вработени во конкретната институција.

ЧПП (Често поставувани прашања)

Само 8% (17) од сајтовите содржат секција во која посетителите можат да постават прашања.

Формати на документи

	MS Office	PDF	ODF (OpenOfficeData)	Други (.jpg;.zip;.mp4...)
Број на сајтови	54	156	1	12
Проценти %	26,00%	75,00%	0.4%	5.8%

Линкови до други .gov.mk сајтови

Поголемиот дел од функционалните сајтови имаат барем по 1 надворешен линк, кој води кон друг .gov.mk сајт. Најмногу линкови има кон *sobranie.mk*, (48; 23%) кој сам по себе, не претставува .gov.mk домен. Подетално, за секој линк одделно, може да се види во табелата подолу.

	sobranie.mk	uslugi.gov.mk	ener.gov.mk	e-demokratija.mk	opendata.mioa.gov.mk
Број на сајтови	48	38	3	8	1
Проценти %	23,00%	18,00%	1,40%	3,80%	0,40%

Форми на комуникација

Еднонасочна – можност за симнување формулари за услуги на граѓаните

108 (52%) од сајтовите подржуваат симнување на некаков вид на формулари за услуги на граѓаните.

Двонасочна

Најосновните форми на двонасочна комуникација, како на пример, телефонски број, поштенска адреса, e-mail на институцијата, се застапени кај добар дел од сајтовите, и тоа – 82% ; 76% и 65%. Меѓутоа, другите можности за комуникација, како форма за контакт, e-mail од вработените/раководните тела или форма за пријавување проблем, се неспоредливо помалку застапени од првите (42%; 37/30% и 12%).

Интересно е да се забележи дека 4 од сајтовите (2%) имаат и LiveChat опција. Исто така, 2 од сајтовите (1%) имаат и своја апликација за паметни телефони.

Социјални медиуми

Најголема застапеност од социјалните медиуми има Фејсбук, кој 22% од сајтовите го користат како форма за комуникација со граѓаните, потоа следува Јутјуб со 12%, и Твитер со 8%. Поголемиот дел од корисничките профили на институциите/општините се валидни, односно, линковите поставени на .gov.mk сајтовите водат кон профилот на соодветната институција/општина, а не пренасочуваат на трети лица.

Е-услуги

Само 6 сајтови (3%) нудат е-услуги на граѓаните, и тоа – систем со најавување за наддавање на јавни аукции; е-вработување; калкулатор за индекс на трошоци за живот итн.